

April 2024 נסן תשפ"ד editie 82/1 (digitaal)

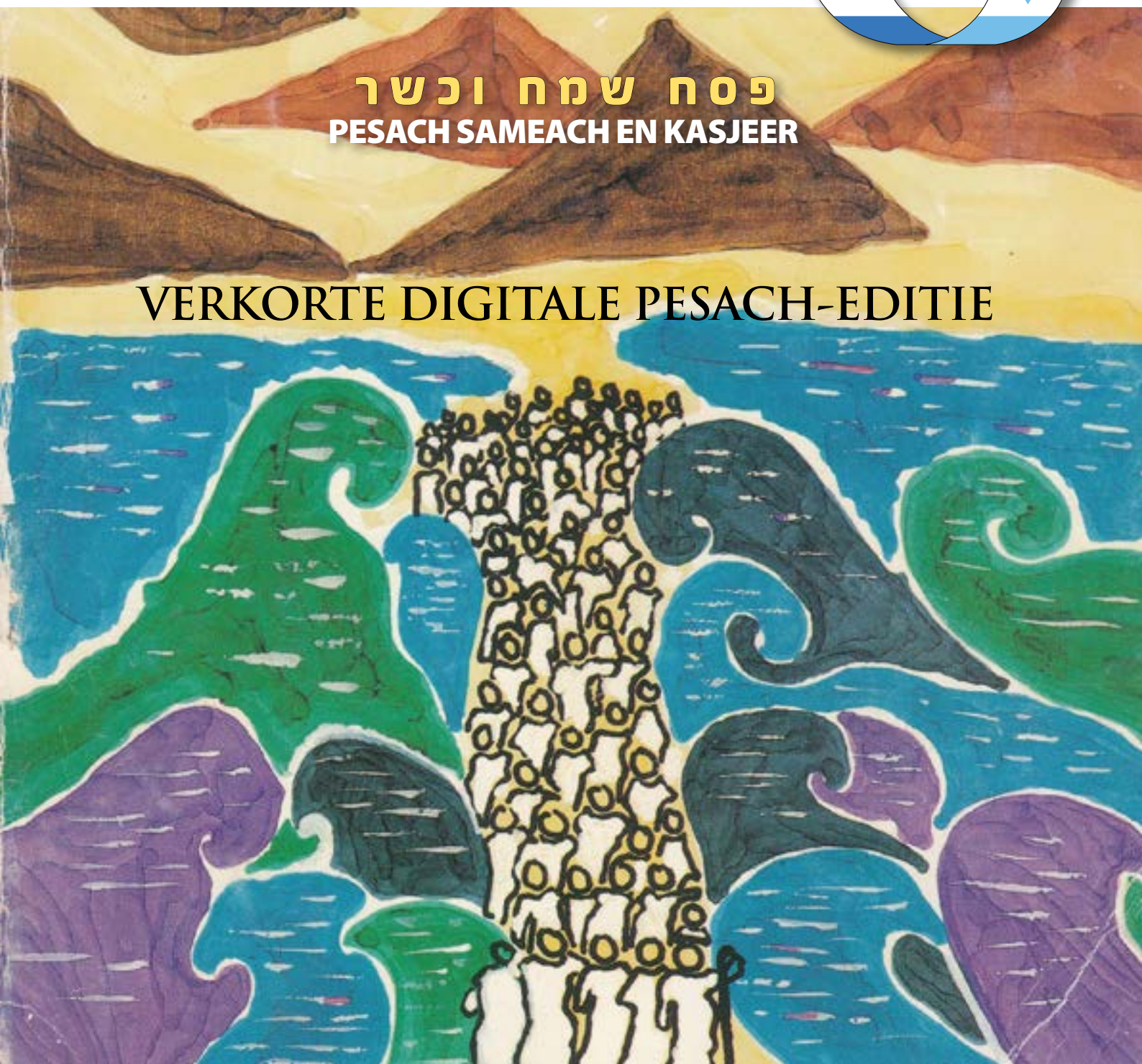
ALEH עולה

UITGAVE VAN IRGOEN OLEI HOLLAND • בטאון ארגון עולי הולנד

פסח שמח וכשר
PESACH SAMEACH EN KASJEER

VERKORTE DIGITALE PESACH-EDITIE

ניסן תשפ"ד
Jaargang 82 nummer 1

Oplage: De Aleh wordt digitaal of afgedrukt gelezen in meer dan 1000 huishoudens van leden en belangstellenden en staat tevens op onze website.

Aleh is een uitgave van Irgoen Olei Holland.
Copyright © Irgoen Olei Holland.

REDACTIE

Bart Berman, Chaya Brasz, Rob Coopman, Ya'akov Almor

AAN DIT VERKORTE NUMMER WERKTEN MEE

Chris Bonfeel, Marion Levkovits-Bamberger, Harry Polak, Ita Vos.

VORMGEVING

Efrat Sraya

DRUKWERK

Hauser Printing

ADVERTENTIE-ADMINISTRATIE

Kantoor IOH

tel: 03-5625611 fax: 03-5625575

ioholland.office@gmail.com; www.ioh.co.il

REDACTIEADRES Aleh

e-mail: Alehioh@gmail.com

fax: 03-5625575

IOH - t.a.v. redactie Aleh

POB 872, 5510801 Kiryat Ono

Bijdragen als e-mail attachment.

Ingezonden stukken in Word formaat (*.doc file).

Foto's als JPG bestand, min. 500 KB.

LIDMAATSCHAP

Het lidmaatschap van de IOH kost in 2024 NIS 275,-.

Tot 1 april betaalde u NIS 250,-.

ABONNEMENTEN

In Nederland € 45,- per jaar.

Buiten het eurogebied \$ 70,- per jaar.

De redactie van Aleh en het hoofdbestuur van Irgoen Olei Holland zijn niet verantwoordelijk voor de inhoud van de advertenties. Anonieme bijdragen en brieven worden niet geplaatst. In uitzonderlijke gevallen wordt de naam op verzoek geheim gehouden. Plaatsing van een ingezonden brief betekent niet dat de redactie zich met de inhoud verenigt. De redactie behoudt zich het recht voor om ingezonden stukken in te korten, te redigeren of niet te publiceren.

**CONTRIBUTIES VAN LEDEN EN DONATIES VAN IEDEREEN
ZIJN WELKOM. ONZE BANKGEGEVENS STAAN HIERONDER**

Bankgegevens Irgoen Olei Holland | Bank Mizrahi
Tefahot | Filiaal 494 - HaHashmonaim, Tel Aviv Rekening
237069 | Swiftcode: MIZBILIT | Ibannummer:
IL66 0204 9400 0000 0237 069

- 3 **Van de voorzitter**
- 4 **Van de redactietafel**
- 5 **Pesach: Rabbijn Nathan Lopes Cardozo**
 - ▶ De masjchiet, het gevaar van vrijheid!
- 7 **Pesach: Rabbijn Corrie Zeidler**
 - ▶ Pesach, ons feest van bevrijding
- 9 **Ouderhuizen**
 - ▶ Ita Vos: Beth Juliana, wisseling van de wacht
- 10 **Afdelingen: Netanya/Sharon**
 - ▶ Lezingen en muziek
- 11 **Nieuws uit Joods Nederland**
 - ▶ Harry Polak
- 15 **IOH - CONTACTPAGINA**

WE GEVEN HET NIET OP!

Even een kort bericht van mij aan u allen, leden en vrienden van de IOH. Wanneer u dit leest is het al bijna Pesach maar wel met gemengde gevoelens, bitter en zoet.

Daarom laat ik u graag in de eerste plaats weten dat wij, de IOH, meelevens met allen die zo'n verschrikkelijke tijd doormaken met vermoorde en gegijzelde familieleden, die dit jaar aan de Seder-tafel worden gemist. Het is onvoorstelbaar. Ook met het verlies van naaste en dappere soldaten en alle gewonden van het slagveld, die in ziekenhuizen en herstellingsoorden verblijven wensen wij jullie allemaal veel sterkte en kracht voor de toekomst.

Samen met velen van jullie maak ik mij elke dag zorgen over onze kinderen en kleinkinderen die zich zo dapper en met enthousiasme en plichtsgevoel inzetten voor de veiligheid van ons land. Het kan niet genoeg gewaardeerd kan worden. Wij moeten ons sterk houden en ieder op haar of zijn manier aansporen om te bidden voor het behoud

en de veiligheid van ons land. Zonder Israël kunnen wij niet! Ook het nieuws uit Joods Nederland, waar wij toch nog meer of minder bij betrokken zijn, is zorgelijk en ook daarom ben ik zo blij dat wij 'olien' zijn en ondanks alles hier wonen.

Ondertussen proberen wij in het bestuur – 'gewoon' – verder te gaan. Wij zijn druk bezig met het organiseren van de aanstaande Algemene Vergadering. Dit jaar kiezen we weer nieuwe besturen, zowel in de afdelingen als voor het Hoofdbestuur en de redactie van Aleh. Het is jammer, dat zo weinig leden zich bereid (kunnen) verklaren om een steentje bij te dragen. Dat wil niet zeggen dat wij minder ons best zullen doen. We hebben al plannen voor aanstaande activiteiten, die we hopelijk kunnen realiseren in deze verwarrende tijden. Veel leden hebben gelukkig hun contributie betaald en op diegenen die het vergeten zijn, doe ik een beroep dit zo snel mogelijk te doen.

Ook onze Aleh en de fantastische redactie heeft behoefte aan medewerkers voor diverse praktische taken of met enig schrijftalent om dit blad, dat ook in Nederland en elders wordt gelezen, op dit hoge peil te kunnen houden en uit te breiden.

Dankzij uw steun hebben wij ook nog wat geld in het Noodfonds en is het ons een eer dat wij iets kunnen bijdragen aan diegenen die door deze oorlog in financiële problemen zijn geraakt. Nogmaals dank aan allen, die hieraan hebben bijgedragen. Meer giften blijven welkom! Bel ons kantoor 03-5625611 of kijk in de website: <https://www.ioh.co.il/>

Ondanks alles heb ik toch de hoop dat wij een prettige Pesach zullen kunnen vieren. De Hagada geeft ons de moed om aan een betere toekomst te kunnen denken. Ook onze voorouders hebben immers veel meegemaakt en zijn verlost en gesterkt in de eenheid van ons Joodse volk. Om mijn woorden kracht bij te zetten hierbij een foto van een officiers-tekes (hun inwijdingsceremonie). Deze jonge mensen, mannen en vrouwen, geven ons moed en kracht en ook aan de Irgoen Olei Holland hoop voor de toekomst.

Bevirkat Pesach Kasher VeSameach – Goed Jom Tov

Marion Levkovits-Bamberger

marionvoorzitter@gmail.com

SOLLICITEREN BIJ DE ALEH

In de vorige Aleh was te lezen dat de gemiddelde leeftijd van de redactie 77 jaar jong is. Dat heeft een prijs, want inmiddels ondergaan maar liefst twee redactieleden staaroperaties om de artikelen die we schrijven en redigeren zelf nog helder te kunnen zien. En dat is met alle gebeurtenissen van de afgelopen zes maanden ook zeker niet het enige dat extra aandacht en tijd heeft gekost.

De Aleh die nu op het scherm verschijnt is dan ook een verkorte versie van de Pesach-Aleh. Deze verkorte Aleh bevat slechts enkele artikelen, die de lezers voorafgaand aan Pesach toch alvast in de Pesach-sfeer brengen, zodat niet alles over enkele weken lijkt op mierikswortel na de Seder-maaltijd. Wie geduld heeft en niet graag van het scherm leest kan dezelfde artikelen ook dan nog lezen in de in kleur afgedrukte, volledige en dus ook dikke Aleh, waar u de afgelopen jaren met Pesach aan gewend bent geraakt. Die dikke Aleh komt uiteindelijk ook met een link op de website van de Irgoen Olei Holland te staan, een link die eveneens door het IOH-kantoor zal worden rondgestuurd. Zowel in de gedrukte als in die latere website-versie verschijnen dan ook alle advertenties, die we in deze verkorte versie achterwege laten.

De Aleh wordt (lay-out en drukker uitgezonderd) gemaakt door vrijwilligers op hun eigen apparatuur. Wij van de redactie, werken dus geheel in de stijl van de Irgoen

Olei Holland, een organisatie die traditioneel steunt op vrijwilligers. Maar dat heeft wel een aantal gevolgen, die ons het werken af en toe aardig bemoeilijken. Om ons heen staat een goede organisatie – alle eer aan bestuur en kantoor – maar zij heeft ook haar beperkingen.

Voor de redactie zoeken wij daarom vooral één vaste **computerman of -vrouw**, die professioneel veel van computers weet en tevens begrijpt wat een redactie doet en nodig heeft. Iemand met wie wij contact op kunnen nemen om 'help' te roepen. Deze persoon zal in enkele gevallen ook een bezoek aan huis afleggen. Reiskosten worden vergoed, we wonen nu eenmaal ver van elkaar.

Voor de redactie zoeken wij ook een enthousiast IOH-lid als **vaste coördinator van de afdelingsverslagen en de verslagen uit de ouderhuizen**. Deze taak bestaat uit het onderhouden van contacten tussen redactie, afdelingen en ouderhuizen alsmede het controleren van illustraties op technische kwaliteit.

Voor de redactie zoeken wij ten slotte ook nog een **enthousiast lid om de advertenties te coördineren**. Advertentie-inkomsten zijn belangrijk voor onze vereniging!

We hopen van u te horen! Zo mogelijk met cv en motivatie via ons vaste emailadres: Alehioh@gmail.com.

Chag Pesach sameach!

De Aleh-redactie

Adverteren in Aleh doet verkopen!

Advertentietarieven worden op aanvraag verstrekt door het kantoor van de IOH

פרסם ב"עלה" ותגיע לאלפי קוראים!
לקבלת תעריפי פרסום אנא פנה למשרד ארגון עולי הולנד

Advertise in Aleh and reach many thousands of readers!

For advertising rates please apply to the office of Irgoen Olei Holland

Pesach

De Masjchiet

Pesach en het gevaar van vrijheid¹

DOOR RABBIJN NATHAN LOPES CARDOZO

Vrijheid kan een zeer gevaarlijk goed zijn!

Bij het lezen van het verhaal van de uittocht uit Egypte worden we geconfronteerd met een vreemd fenomeen: de masjchiet (de vernier, degene die obstructie pleegt). Nadat aan de Joden was verteld dat ze hun deurposten moesten markeren met het bloed van het korban pesach (het Pesachlam), werd hen meegedeeld dat God hun huisdeuren zou overslaan bij de laatste plaag, het sterven van de eerstgeborenen. Dat lot trof alleen de Egyptenaren, maar daarna volgt in de tekst: .."en Hij zal niet toestaan dat de vernier (ha-masjchiet) jullie huizen binnendringt en jullie aanvalt."² Later, om middernacht, riep Moshe hen op om – nadat ze een familiemaaltijd hadden genuttigd – hun huizen te verlaten en vervolgens uit Egypte weg te trekken. Onze tekstuitleggers worstelen met de term 'de vernier'. Wie of wat was dit? God? Een plaag? Nog een andere kracht?

Een van de meest opmerkelijke verklaringen is dat de vernier de vrijheid zelf was. Het komt in de geschiedenis vaak voor, dat nationale bevrijdingen werden gevolgd door lange perioden van chaos en geweld. Bloedige en meedogenloze opstanden braken uit door pas bevrijde onderdrukten, die maar al te graag de rekening wilden vereffenen met hun wrede meesters. De brute drang naar wraak, naar bevrediging van de satanische impulsen in de mens, was vaak onweerstaanbaar. Zo begonnen velen onder degenen, die net bevrijd waren ten tijde van de Franse Revolutie, met massale moordpartijen. Hetzelfde geldt voor de onlusten na de bolsjewistische revolutie in Rusland. Slachtoffers van wrede onderdrukking hebben nu eenmaal de neiging de ketenen van moreel gedrag af te werpen en zelf criminelen te worden, waarbij ze niet zelden wraak nemen op onschuldige omstanders. De chaos die volgt op de ervaring van plotselinge vrijheid, is te veel voor mensen om mee om te gaan. En zo bereiken zij juist geen volledige vrijheid. Dat is de masjchiet, de vernier, de drang tot wraak en chaos, die het bereiken van de volledige vrijheid corrumpeert.

Als we naar het verhaal van de uittocht uit Egypte kijken, treft ons het feit dat er totaal geen sprake was van een wraakactie. Er werden geen Egyptische baby's uit de beschermende armen van hun moeders weggerukt en in de Nijl gegooid, zoals nog maar kort daarvoor met de Joodse pasgeboren jongetjes was gebeurd. Geen enkele Jood heeft de opzichter in elkaar geslagen, die hem slechts een paar dagen

De chaos die volgt op de ervaring van plotselinge vrijheid, is te veel voor mensen om mee om te gaan. En zo bereiken zij juist geen volledige vrijheid. Dat is de masjchiet, de vernier, de drang tot wraak en chaos, die het bereiken van de volledige vrijheid corrumpeert.

¹ Dit artikel verscheen eerder in: Thoughts to Ponder 337, 19th March, 2013. [Vertaald door CB].

² Sjemot, 12:23.

Op dat beslissende uur, toen de Joden de motivatie, de gelegenheid en het vermogen hadden om wraak te nemen vanwege 210 jaar buitengewoon wrede behandeling, kozen ze ervoor zich ingetogen en stil te houden. In plaats van rellen te schoppen in de straten van Goshen, bleven ze in hun huizen, aten een feestelijke maaltijd

eerder genadeloos had gemarteld. Niet één Egyptenaar raakte gewond; noch werd er een Egyptisch huis verwoest of vernield.

Op dat beslissende uur, toen de Joden de motivatie, de gelegenheid en het vermogen hadden om wraak te nemen vanwege 210 jaar buitengewoon wrede behandeling, kozen ze ervoor zich ingetogen en stil te houden. In plaats van rellen te schoppen in de straten van Goshen, bleven ze in hun huizen, aten een feestelijke maaltijd – inclusief het korban pesach – zongen de lof voor God en wachtten tot hen werd gezegd dat ze moesten vertrekken. Zou iemand het hen kwalijk hebben genomen, als zij een paar opzichters in elkaar hadden geslagen, die hun baby's in de Nijl hadden gegooid? Toch stak geen enkele Jood een hand op tegen zijn vijand. De masjchiet werd buiten de deur gehouden. Immers, nu het eenmaal zeker was dat ze ieder moment vrij zouden komen en het niet langer noodzakelijk zou zijn om zichzelf te verdedigen, zou wraak zinloos zijn.

Dit is een van de belangrijkste lessen die het Jodendom de wereld heeft geleerd. Vrijheid moet op een verstandige manier worden beleefd, ver verwijderd van chaos, bloedvergieten en wraak. Vrijheid kan heel gevaarlijk zijn als je er niet goed over nadenkt, er geen controle over houdt en het niet zorgvuldig toepast. Het is daarom heel begrijpelijk dat Pesach – dat de vrijheid viert, krachtig gesymboliseerd door de Seder-rituelen – een groot aantal beperkingen kent, in een zodanige mate dat zelfs een kruimeltje brood verboden is. In onze chaotische wereld is dit een zeer belangrijke les. We leren onszelf te beheersen.

Tegenwoordig, nu we zoveel vrijheid als volstrekt vanzelfsprekend beleven, weten de meeste mensen niet meer waarvan ze eigenlijk vrij zijn. Alles is te makkelijk, we hoeven er niet meer over na te denken en verwarren onze vrijheid met het gevoel van free-and-easy. We zijn ons er niet meer van bewust hoe moeilijk en gevaarlijk vrijheid eigenlijk is. "Alleen hij verdient zijn vrijheid en bestaan," zegt Goethe, "die ze dagelijks opnieuw verovert."³

Pesach kasher vesameach!

Rabbijn Nathan Lopes Cardozo

3 Johann Wolfgang von Goethe, Faust, Act V, scène 6.

Pesach

Pesach, ons feest van bevrijding

DOOR RABBIJN CORRIE ZEIDLER

De vijftig dagen van Pesach tot Sjavoet, waarin onze voorouders door de woestijn liepen, een volk net bevrijd uit de slavernij, maar nog niet vrij van geest, zijn dus eigenlijk de voorbereiding voor het ontvangen van de Tora.

Pesach, het feest waarmee we de Uittocht uit Egypte vieren, is wellicht het belangrijkste feest op onze kalender. Elke Sjabbat worden we er bij de kiddoesj aan herinnerd, zecher lejisiat mitsrajiem, herinnering aan de Uittocht uit Egypte. Het is begrijpelijk dat Pesach zo belangrijk is, dit feest heeft ons immers van een ongeregelde verzameling van slaven tot een vrij volk gemaakt.

De Toralezing voor Sjabbat chol hamo'ed van Pesach gaat over het tot stand komen van de eerste reeks Loechoth Habriet, de Tafels van het Verbond, en de opdracht om de weg die de Eeuwige ons toont te volgen, Hem lief te hebben, met hart en ziel te dienen en Zijn mitswot na te leven. Waarom juist deze tekst? Pesach is het feest van de vrijheid, lichamelijke vrijheid, bevrijding uit de slavernij. Maar deze vrijheid heeft een doel, het dienen van de Eeuwige – Moshe zei immers tegen de Farao dat hij het volk moest laten gaan om de Eeuwige te kunnen dienen in de woestijn. Lichamelijke vrijheid zonder spirituele vrijheid zou tot anarchie kunnen leiden, ieder doet wat hij of zij wil. Daarom lezen we tijdens Pesach over het Verbond tussen ons en de Eeuwige, en krijgen we de opdracht om “voor de wees, de weduwe en de vreemdeling te zorgen omdat we zelf vreemdeling zijn geweest in Egypte.”

Sjavoet, het feest waarin we vieren dat we de Tora hebben ontvangen, is dus eigenlijk het slotfeest van Pesach (één van de namen van Sjavoet is ook Atseret, wat Slotfeest betekent), want uit de Tora leren we hoe we Hem kunnen dienen. Zonder Tora kunnen we aan de vrijheid van Pesach geen volledige invulling geven, zonder Sjavoet zou Pesach alleen maar over de bevrijding uit de lichamelijke slavernij gaan. De vijftig dagen van Pesach tot Sjavoet, waarin onze voorouders door de woestijn liepen, een volk net bevrijd uit de slavernij, maar nog niet vrij van geest, zijn dus eigenlijk de voorbereiding voor het ontvangen van de Tora.

Pesach is een feest met veel tradities, waarin we dingen ‘doen om te herdenken’ en ‘herdenken door te doen.’ Om waarlijk de opdracht te vervullen om jezelf

te zien als iemand die zelf uit Egypte is bevrijd, en niet alleen te vertellen over een ver verleden, is het gebruikelijk om de betekenis van Pesach elk jaar weer actueel te maken. Dit jaar is die actualiteit natuurlijk heel dichtbij, de bevrijding van de gegijzelden, zo snel mogelijk!

Bij ons thuis is het traditie om elk jaar iets persoonlijks te vertellen over een van de vele thema's van Pesach. Onze oudste dochter deed dat acht jaar geleden, twee maanden voordat haar eerste dochttertje geboren werd, met de volgende woorden:

“Elke generatie vertelt het verhaal van vanavond door aan de volgende generatie, alsof wij persoonlijk zijn bevrijd uit Egypte. Wij zitten hier nu naast elkaar met bijna drie generaties. Ik geloof dat een afkomst, een verbondenheid voelen met die afkomst, belangrijk is voor mij als individu. Het geeft me een basis waarop ik mezelf verder kan opbouwen, een kader om de wereld overzichtelijk te maken, handvatten voor hoe ik om kan gaan met dingen. Die verbinding kan naar buiten gericht zijn, zoals we hier samen zitten, maar voor mij is die meestal meer innerlijk, een gevoel van bij een bepaalde groep horen, van mij in de wereld bewegen met mijn Joodse afkomst als basis voor mijn beleving, ethiek en moraal. Ik kan mijn eigen keuzes daarin maken, maar bepaalde aspecten zijn gewoon een deel van mijn persoonlijkheid geworden. Zo is de lente met alles wat in de opbloeiende natuur verandert, automatisch verbonden met Pesach, de tijd voor een innerlijke en uiterlijke schoonmaak, ontwaken uit die winterslaap en het buitenleven opzoeken, nieuwe ‘uittochten’ ondernemen.

Er is nu in mij ook een stukje nieuwe natuur aan het groeien, het is al heel aanwezig, een echt mensje dat haar ruimte opeist en de omgeving aan haar behoeftes aanpast. Ma nisjtana? Wat wordt anders hiermee? Wat ik nu doe, doe ik ook met en voor haar. Die verbondenheid die ik voel, wil ik graag doorgeven, maar hoe ga ik dat doen? Ik denk in de tradities, in de verhalen over onze afkomst en wat deze over ons zeggen, en ook in het zorgen voor onze omgeving, de mensen, de natuur, de wereld.

En dat zal steeds weer gekleurd worden door de Joodse bril, omdat ik die nu eenmaal altijd met me mee draag. Ook ik moet mijn volgende generatie vertellen wie wij zijn en waar we vandaan komen. Dat net als in de tijd van de Uittocht uit Egypte er ‘lets’ is dat ons helpt om steeds weer te kijken waar we nu staan en indien nodig om onszelf uit ons eigen Mitsrajiem te bevrijden. Daarin zijn we niet alleen, we zijn immers deel van een volk. Velen zijn ons voorgedaan en velen zullen ons volgen.”

Het is moeilijk om dit jaar over bevrijding te spreken, als nog zo velen gegijzeld zijn, het over een nieuw begin te hebben als zoveel levens voor altijd verwoest zijn, over verbondenheid te schrijven als zo velen zich in de steek gelaten voelen. De Joodse traditie leert ons dat we door moeten gaan en moeten proberen de wereld een beetje beter te maken. Daarom vieren we ook dit jaar Pesach en hopen we op betere tijden.

Ik wens ons allen een waarlijke bevrijding uit ons Mitsrajiem, ons Egypte, zodat we als vrije mensen de weg die de Eeuwige voor ons heeft uitgestippeld kunnen volgen.

Chag Pesach sameach,

Rabbijn Corrie Zeidler

BETH JULIANA ► WISSELING VAN DE WACHT

בית יוליאנה
Beth Juliana

Net als in het hele land, hebben bijna al onze bewoners en personeel dierbaren in het leger. Deze gemeenschappelijke zorg geeft een eenheidsgevoel en we steunen elkaar zoveel mogelijk.

Het is eind februari terwijl ik dit stukje tik voor het Pesachnummer. Nu ik dit schrijf is Pesach nog in de toekomst. De toekomst is deze dagen een veelbesproken onderwerp in Beth Juliana; na zevenentwintig jaar werken voor Beth Juliana, waarvan de eerste tien jaar op de verpleegafdeling als hoofdverpleegster en daarna zeventien jaar als directrice van Beth Juliana is de tijd gekomen dat we afscheid nemen van onze geliefde directrice en vriendin Shoshannah Nasch.

Het is nu nog ondenkbaar en onverwachts. Na zoveel jaren is Beth Juliana zonder Shoshannah moeilijk voor te stellen. Toen ze bekend maakte dat zij afscheid gaat nemen van haar functie, had niemand daarop gerekend en was de verbazing groot onder de bewoners. Het nieuws bracht emoties naar boven en natuurlijk een heleboel vraagtekens. De daarop volgende dagen hebben de bewoners de gelegenheid gehad, vragen te stellen aan het bestuur.

“Niets blijft hetzelfde”, zei men mij. Ook in het vertrouwde en bekende Beth Juliana blijft nooit alles hetzelfde. Tot zo’n tien jaar geleden was het voor het merendeel van de Nederlanders in Israël vanzelfsprekend om hun oude dag in Beth Juliana of Beth Joles door te brengen. Maar de laatste jaren zien we dat dat niet meer zo vanzelfsprekend is voor de jongere generaties. We zien ook dat de behoeften en verwachtingen van het publiek, dat nu of in de nabije toekomst in Beth Juliana komt wonen, enigszins anders zijn dan voorheen. Het is ook cruciaal voor de toekomst van het huis, dat we met de tijd meegaan zodat we klaar zijn voor dit ‘nieuwere’ publiek en we kunnen aanbieden wat deze bewoners zoeken. Het is ook triviaal dat wat Beth Juliana zo speciaal maakt ten opzichte van andere huizen behouden blijft en dat we de goede naam van het huis kunnen blijven waarborgen. Wat is er nou mooier dan kwaliteit van leven te kunnen aanbieden?

Na een lang proces waarbij veel is nagedacht over hoe Beth Juliana de toekomst ingaat, is het bestuur tot de conclusie gekomen dat het onontkoombaar is, dat we met een nieuwe blik verder gaan om een goede toekomst voor Beth Juliana te garanderen.

Het bestuur, Shoshannah en het leidinggevende team van Beth Juliana hebben allemaal het welzijn van onze bewoners als eerste prioriteit voor ogen. De enorme inzet van Shoshannah al deze jaren en de liefde en het begrip dat ze voor onze bewoners had is een voorbeeld voor ons allemaal. Ik vertrouw erop dat Shoshannah met haar ervaring en kennis haar weg wel zal vinden, maar hoop dat na jarenlang keihard werken er eerst een mooie en welverdiende vakantie in haar planning staat.

Namens mijn collega's wil ik Shoshannah het allerbeste wensen en haar bedanken voor de steun, de begeleiding, het vertrouwen en de kans die ze ons heeft gegeven om te groeien en te ontwikkelen in onze taken.

En nu? Nu gaan we verder met wat we al doen en samen werken aan de toekomst van Beth Juliana. Dat doen we onder leiding van, en samen met onze collega Iris Friedman-Sade, die sinds april 2023 in Beth Juliana als marketing- en salesmanager werkt. Ik heb het volste

vertrouwen in Iris, mijn collega's en onze bewoners.

Wij gaan het voorjaar in met positieve energie en motivatie. Bij deze maak ik van de gelegenheid gebruik om iedereen een goede Pesach toe te wensen en hoop ik dat al onze soldaten en gegijzelden zo snel mogelijk terug in de armen van hun families worden gesloten.

Ita Vos

NETANYA/SHARON ► LEZINGEN EN MUZIEK

Na de dramatische z e v e n d e oktober stuurde ons bestuur een bericht rond aan alle deelnemers aan de bijeenkomsten van de afdeling Netanya/ Sharon, waarin stond dat het

bestuur klaar staat voor een ieder die behoefte heeft om te praten over de akelige gebeurtenissen.

In Aleh 81/1 van april 2023, had Rob Coopman een verslag geplaatst van het boek 'Strings and Celebrities', geschreven door prof. Uri Kupferschmidt. In dit boek geeft Uri een overzicht van een groot aantal beroemde musici, die op visitekaarten hun waardering uitspreken over de kwaliteit van de door Uri's grootvader Jacques Hakkert geproduceerde darmsnaren.

André Boers en Rob Coopman besloten aan de hand van deze unieke visitekaarten een serie muzikale presentaties te ontwikkelen, getiteld 'Jewish Aspects in Strings and Celebrities', waarbij het eerste programma op 18 december 2023 voor onze afdeling in première ging. Verschillende beroemde solisten kwamen aan bod, waaronder Serge Koussevitzky (contrabas), Andrés Segovia (gitaar), Rosa Spier (harp), Pablo Casals (cello) alsmede de violisten Nathan Milstein en Samuel Dushkin.

Van iedere solist volgde een korte levensbeschrijving en werden zijn/haar meestal handgeschreven teksten

op de Hakkert-visitekaarten in de originele taal alsmede in de Engelse, Nederlandse, en Hebreeuwse vertaling geprojecteerd. Van alle musici volgden authentieke geluidsopnamen. Een buitengewoon boeiend muzikaal/cultureel programma, waarbij wij met verlangen de vervolgpresentaties tegemoet zien.

Op 19 februari sprak Barend Elburg over 'Joodse gedragsregels in de handel'. Zijn betoog was gebaseerd op artikelen van rabbijnen. Het ging over mondeling zakendoen en contracten.

De elfde maart vond de jaarlijkse huishoudelijke vergadering plaats. Jaarverslag en financieel verslag werden goedgekeurd. We herkozen het zittende bestuur met uitzondering van Rudie Kleerkoper. Dit gebeurde op zijn eigen verzoek, nadat hij zich jarenlang als secretaris heeft ingezet voor het afdelingsbestuur. Voor zijn activiteiten is het bestuur hem zeer erkentelijk. Het bestaat nu uit: Yvonne Ben Hador (voorzitter), Henry Velleman (penningmeester), Ilushka Spiro (lid), Milly Horowitz (lid) en Alice Markowitz (lid).

Ondanks de huidige oorlogssituatie besloten we toch om een Poeriemlunch zonder festiviteiten te organiseren omdat er veel behoefte is aan onderling contact. De opkomst was groot, de lunch smakelijk en er werd druk gepraat aan de diverse tafels. Er was veel waardering voor het toch laten doorgaan van deze Poeriem-bijeenkomst die natuurlijk toch anders was dan anders.

Harry Polak

Nieuws uit

JOODS NEDERLAND

Door Harry Polak

Het nieuws in deze rubriek is vooral gebaseerd op berichten gepubliceerd op [jonet.nl](https://www.jonet.nl), maar ook in andere Nederlandse media. Deze aflevering bestrijkt de periode van begin december tot eind maart 2024.

Veranderingen in Joods Nederland

Slagerij Marcus is failliet gegaan. Daarmee komt een eind aan honderden jaren koosjere slacht in Nederland. Eerder werd al de noodklok geluid omdat de omzet sterk terug was gelopen. Gelukkig kan nog koosjer vlees worden ingevoerd uit Duitsland en Engeland. In België is de koosjere slacht nagenoeg verboden (in Nederland staat de rituele slacht als zodanig niet op de tocht want daar is het beter geregeld dan in België). Een ander gevoelig

Lenny Kuhr: 'The show must go on'

verlies is het halverwege 2024 na 25 jaar verdwijnen van het Joodse kennisinstituut Crescas. Ook hier is de oorzaak het ontbreken van voldoende financiën om door te gaan. Voorts is half april het Joods Cultureel Centrum in Amsterdam Buitenveldert opgedoekt en verkocht. Eveneens een kwestie van geldtekort.

Internationaal Hof van Justitie

Veel opzien baarde de door Zuid-Afrika ingediende aanklacht tegen Israël vanwege genocide in Gaza. In Den Haag vonden voor het Vredespaleis, waar het Hof zetelt, zowel pro-Israëlische als pro-Palestijnse demonstraties plaats.

Moeilijke tijden voor de Joodse gemeenschap

Nederlandse Joden hebben het vanwege de oorlog met Hamas in Gaza steeds moeilijker. Er zijn veel pro-Palestijnse demonstraties. De kranten staan vol negatieve berichten over Israël. Op radio en tv is eveneens veel kritiek te vernemen op het Israëlische optreden in Gaza en de ruimte die 'kolonisten' krijgen in Judea en Samaria (de Westbank). Hieronder worden diverse incidenten op een rij gezet, waarna ook het andere, wel positieve nieuws aan bod komt.

Acties tegen Joden

Pro-Palestijnse demonstranten verstoorden in Waalwijk een optreden van Lenny Kuhr, die kleinkinderen heeft in het Israëlische leger. Er zijn ook protestacties tegen de vertoning van Israëlische films. Deze incidenten leidden tot een gemeenschappelijke verklaring van de Tweede Kamer tegen antisemitisme, waar ook de demissionaire premier Rutte toe opriep. Twee partijen deden er niet aan mee: Denk en Forum voor Democratie. In Utrecht is Chabad-rabbin Heintz aangevallen in een winkel. Ook familieleden van soldaten in het Israëlische leger worden inmiddels geïntimideerd en zelfs regelrecht bedreigd. Zelfs voor hun woonhuis.

Nationaal Holocaust Museum

Naast het herinneringscentrum Westerbork, Kamp Vught, het Anne Frankhuis en de Hollandsche Schouwburg heeft Nederland eindelijk ook een Holocaustmuseum. Naar de opening in aanwezigheid van belangrijke Duitse en Oostenrijkse vertegenwoordigers plus president Isaac Herzog werd uitgezien. Triest genoeg werden de plechtigheden in de Snoge en bij het museum ontsierd door luid schreeuwende pro-Palestijnse demonstranten

die het niet alleen op de Israëlische president gemunt hadden, doch ook op Sjoa-overlevenden en andere Joodse bezoekers. Volgens de Amsterdamse burgemeester is iedereen echter veilig gebleven en zouden er geen strafbare leuzen zijn geuit. Van Joodse zijde – met veel bijval van tal van anderen – werd het een beschamende en kwetsende vertoning genoemd omdat de demonstranten niet op afstand waren gehouden.

Februaristaking

Ook bij de herdenking van de Februaristaking hebben pro-Palestijnse actievoerders gedemonstreerd met Palestijnse vlaggen en spandoeken. Enkele Joodse demonstranten die daartegen stelling wilden nemen werden niet doorgelaten omdat de politie bang was voor geweld. In Amsterdam Nieuw-West is een plaatselijke herdenking van de Februaristaking afgelast vanwege dreiging uit pro-Palestijnse hoek, mede aangezet door een hoge bestuursambtenaar van Marokkaansen huize.

Demonstranten in hal Tweede Kamer

Opvallend was een demonstratie van pro-Palestijnse

Opening van het Holocaust museum in Amsterdam

betogers in de hal van de Tweede Kamer. Daarbij werd ook de gewraakte leus "From the river tot the sea, Palestine will be free" geroepen. Het duurde enige tijd voordat de demonstranten werden verwijderd. De parlementariërs waren zeer ontstemd door het gebeuren. Overigens nam de Kamer een motie aan om de leus ook echt strafbaar te stellen en daar actief beleid op te voeren, doch dat is een zaak van het Openbaar Ministerie.

F-35 onderdelen

Nadat eerder een door hulporganisaties aangespannen kort geding over het leveren van onderdelen voor het F-35 gevechtsvliegtuig aan Israël was verloren, legde het gerechtshof in hoger beroep zo'n verbod wel op aan de Nederlandse staat. De staat ging in cassatie bij de Hoge Raad doch mag tot aan een uitspraak die onderdelen niet leveren. Niettemin tracht de overheid andere wegen te vinden om toch tot levering te kunnen overgaan. Dat leidt op zich weer tot protesten.

Ambtenaren tegen Israël

Al geruime tijd protesteren ambtenaren van het ministerie van Buitenlandse Zaken en ook andere ministeries in het openbaar tegen het Nederlandse beleid inzake Israël. Dat is opvallend omdat ambtenaren worden geacht het door de politieke leiding vastgestelde beleid loyaal uit te voeren. De ambtenaren menen dat het beleid in strijd is met het internationaal recht.

Ander Midden-Oosten beleid

In een brief samenhangend met de kabinetsformatie riepen gerenommeerde oud-politici op tot een 'evenwichtiger' (lees: minder pro-Israëliësch) Nederlands beleid inzake het Midden-Oosten. De brief is medeondertekend door Joodse politici van PvdA-huize, te weten Job Cohen en Hedy d'Ancona. Daarentegen heeft de vroegere CIDI-directeur Ronny Naftaniel na bijna vijftig jaar zijn lidmaatschap van de PvdA opgezegd vanwege het verzet door Groen Links-PvdA tegen de komst van president Herzog naar de opening van het Holocaust Museum.

Israëliësch ambassade

De ambassade van Israël en ook het huis van de ambassadeur worden inmiddels zwaar beveiligd. Er is een brandbom gegooid die weinig schade aanrichtte.

Serie over de Joodse Raad

Op tv is een vijfdelige serie over de Joodse Raad te zien die hoge kijkcijfers haalt. Voor een groot deel is dit docudrama gebaseerd op een veel eerder uitgebracht boek van journalist Hans Knoop. Dat boek is opnieuw gepubliceerd na actualisering. Knoop liet zich toen zeer negatief uit over de Raad en beide voorzitters Cohen en Asscher. De voormalige politicus Rob Oudkerk, kleinzoon van Cohen, werd veelvuldig geïnterviewd en hij bepleitte meer nuance voor het dilemma waar de voorzitters voor stonden, al zijn ze uiteindelijk veel te ver gegaan in hun medewerking aan de anti-Joodse maatregelen van de Duitsers.

Tweeluik over antisemitisme

Dezelfde Rob Oudkerk maakte een tweedelige tv-documentaire over het toegenomen antisemitisme in Nederland na 7 oktober. Hij interviewde onder andere de

burgemeesters van de vier grote steden, journalisten en bestuurders van onderwijsinstellingen over hun al dan niet geslaagde beleid inzake het bestrijden van antisemitisme. Uiteraard sprak hij ook met Joodse Nederlanders over hun ervaringen.

De verdwenen stad

De in Israël wonende cineast Willy Lindwer heeft een documentaire gemaakt waarin hij spreekt met Sjoa-overlevenden. Daarin gaat het ook over de rol van het Amsterdamse Gemeentelijke Vervoersbedrijf dat zorgde voor het speciale tramtransport van Joden naar de Hollandsche Schouwburg en het Muiderpoortstation. Het GVB verdiende daaraan en stuurde zelfs na de oorlog nog een rekening aan de Duitsers. Over dit thema is tegelijkertijd een boek uitgebracht onder dezelfde titel geschreven door Guus Luijters.

Overig nieuws

In Middelburg werd de sjoel beklad met hakenkruizen. Voorts vinden er nog steeds onderzoeken door diverse gemeenten plaats naar Joods geroofd bezit in de oorlog. Er is een Stolperstein geplaatst vlakbij Artis voor

Henriëtte Pimentel, directrice van de crèche tegenover de Hollandsche Schouwburg. Vanuit die crèche zijn circa 600 kinderen gesmokkeld naar onderduikadressen. Er is ook een belangrijke brug naar haar vernoemd niet ver daar vandaan.

Aandacht voor gegijzelden

Begin december is in Den Haag een stille tocht gehouden om aandacht te vragen voor de Israëlische doden vanwege 7 oktober en het lot van de Israëlische gegijzelden in Gaza. Er namen circa 1.500 mensen aan deel. De tocht was georganiseerd door o.a. Christenen voor Israël en het CIDI. Op zondag 7 april is op het Museumplein in Amsterdam onder de titel BringThemHomeNow een grote manifestatie gehouden om erop te wijzen dat de nog meer dan honderd gegijzelden (voor zover nog in leven) al een half jaar vastzitten in Gaza. Er waren tussen de 1.000 en 2.000 deelnemers.

Overleden

Rabbijn Eddy Maarsen is op 85-jarige leeftijd in februari overleden. Hij woonde kort daarvoor nog het concert in de Obrechtsjoel ter ere van chazzan Hans Bloemendal z.l. bij.

Amsterdams vervoerbedrijf GVB maakt gebaar vanwege rol bij deportaties in WOII

IOH KANTOOR

tel: 03-5625611
fax: 03-5625575
IOHolland.office@gmail.com
www.ioh.co.il
www.facebook.com/
IrgoenOleiHolland
POB 872
5510801 Kiryat Ono

LEDEN VAN HET HOOFDBESTUUR

Marion Levkovits-Bamberger

Voorzitter (Dagelijks Bestuur)
MarionVoorzitter@gmail.com

Yvonne Ben-Hador

Afd. Netanya/Sharon
yb0712@gmail.com

Marc Boas

marcboas@partner.net.il

Shraga Evers

sb.evers@hotmail.com

James Loewenstein

Afd. Jeruzalem
jloew@bezeqint.net

Janny Rami

Afd. Haifa/Noorden
janny.rami@gmail.com

Malka Shamir-de Leeuw

Afd. Be'er Sheva/Zuiden
elsje@netvision.net.il

Avraham (Albert) de Vries

Afd. Tel Aviv
devriesa@zahav.net.il

AFDELINGEN

JERUZALEM

iohjerusalem@gmail.com
Voorzitter: **James Loewenstein**
Penningmeester:

Mieke Waterman-Daniels

mirjammieke.daniels@mail.huji.ac.il
Secretaris: **Dini Goldschmidt**
Tel: 050-6748552

Facebook: Irgoen Olei Holland
Jeruzalem

HAIFA en het NOORDEN

iohhaifa@gmail.com
Voorzitter: **Helen Raz**
Tel: 054-7680877

NETANYA-SHARON

Voorzitter: **Yvonne Ben-Hador**
tel: 09-7748007 yb0712@gmail.com
Penningmeester: **Henry Velleman**
tel: 09-7444082
henryve31@gmail.com
Secretariaat: **Rudie Kleerkoper**
tel: 09-8857987
netanya.sharon2@gmail.com

TEL AVIV

Voorzitter:
Avraham (Albert) de Vries
Tel: 054-4559853
devriesa@zahav.net.il

BE'ER SHEVA

voorzitter: **David de Leeuw**
tel: 054-4260792

OUDERHUIZEN

BETH JULIANA

David Raziël 22 | 4681222 Herzliya
tel: 09-9704646 fax: 09-9576529
office@beth-juliana.co.il
www.beth-juliana.co.il

BETH JOLES

Kikar Harakafot 1 | 3474901 Haifa
tel: 077-7374100 fax: 04-8372891
joles@joles.co.il | www.joles.co.il

SOCIALE ZORG

NINI CZOPP

Landelijke sociale zorg voor
Nederlandse Shoa overlevenden
en hun partners
tel: 09-9794146 | fax: 077-470209
Galit@nini.org.il
www.nini.org.il
Postadres: PO Box 8112; 4918002
Petach Tikwa

FONDSEN

KEREN MEJOCHEDET

tel: 03-5625611
IOHolland.office@gmail.com

JAD DAVIDS

POB 5207 | 4615102 Herzliya
tel: 054-7600043
davidsfonds60@gmail.com
www.jad-davids.com

NEDERLANDSE OVERHEID

AMBASSADE

Beit Oz, 13e verdieping
Abba Hillel 14, Ramat Gan
POB 1967, 5211802 Ramat Gan
tel: 03-7540777 | fax: 03-7540749
tel@minbuza.nl

VenO - WUV

Bezoekadressen op afspraak:

Nederlandse Ambassade – afd.
VenO Abba Hillel 14 (13e etage)
Ramat Gan. Tel: 03-7540741
Maak de goede keuze in het menu:
toets 1 voor Nederlands; 2 voor
Engels; 3 VenO afdeling. Bereikbaar
maandag t/m vrijdag 9:00-12:00

Andere spreekuren:

Beth Joles Haifa - 077-7374100
Beth Juliana Herzliya - 09-9704646
Jeruzalem - 03-7540741
tel-veno@minbuza.nl

IOH-leden in de VenO

Clientenraad

Rob Coopman
David Eisenmann 08-9761618
Barend Elburg
Elly Maoz-Drukker 09-8998367
Chanoch Mogendorff 052-3990636
Malka Shamir-de Leeuw
052-2700665
Loeki Themans
Ruth Vleeschouwer

OVERIGE ORGANISATIES

AKEVOTH

De genealogische website is nog
te bereiken via:
www.dutchjewry.org

ELAH - Psycho-sociale begeleiding

Yigal Allon 157/941
6744365 Tel Aviv
tel: 03-6910921 fax: 03-6951574
elah@elah.org.il www.elah.org.il

SNBN - Stichting Nederlanders Buiten Nederland

Vertegenwoordigers Israel:
chayabrasz@gmail.com
Marina de Leeuw,
marinaSNBN@gmail.com
harrypolak@gmail.com
www.
nederlandersbuitennederland.nl

Stichting GOED - Grenzeeloos Onder Een Dak

Voor Nederlanders in het
buitenland
www.stichtinggoed.nl/goed

FACEBOOK -groepen

IOH ארגון עולי הולנד
Irgoen Olei Holland Jeruzalem
Dutch Forum Israel
Dutch Jerusalem
Nederlandse vrouwen in Israel
Embassy of the Kingdom of the
Netherlands in Israel

HOI-emailgroep

Vrije discussie tussen leden
onderling.
Geef je op bij:
daviddeleeuw@gmail.com

IOH-mail

https://groups.google.com/u/1/g/
ioh-mail
Sinds 2006 stuurt de IOH via de
IOH-mail mededelingen door voor
de Nederlandse gemeenschap in
Israel.